

Voia Diecezană

Organul oficial al eparhiei ortodoxe române a Caransebeșului

Prețul abonamentului:

Particulari 15.000 Lei
Instituții 26.000 Lei
Abonamente de sprijin 40.000 Lei

APARE DUMINECA

MANUSCRISELE SE VOR TRIMITI PE ADRESA CONSILIULUI
EPARHIAL, SECȚIA CULTURALĂ.

Inserțiuni:

Pentru fiecare centimetru patrat
câte 100 Lei

Episcopia ort. rom. Caransebeș
cont. C. E. C. Nr. 89.676

ARE NEVOIE STATUL DE BISERICA?

A fost un timp în care pe buzele muritorilor n'au fluturat întrebări de asemenea natură. Nu fiindcă n'ar fi interesat pe nimeni problema raportului dintre Stat și Biserică, ci pentru că era dominantă în lume concepția că Biserica este ceva *sfânt*, de care nu te poți apropia decât cu *smerenie*, și nu-i poți pronunța numele decât cu *evlavie*. Pentru credincioși noțiunea de *Biserică* era identică cu noțiunea de *Dumnezeu*, de spirit, de eternitate, de sfințenie, de dreptate, adevăr, iubire, justiție și libertate.

Zic „pentru credincioși“, căci pentru necredincioșii din toate timpurile Biserica nu este decât „sinagoga lui Satan“, o creație, o invenție a proștilor, o unealtă de care aceștia s'ar folosi, spre a ține în robie, în tinerie și în știință sufletele oamenilor, pentru a-i specula și domina.

Nu voi încerca să demonstrez ce a însemnat Biserica în viața altor neamuri, căci este cunoscut îndebște adevărul, verificat de Istorie, că *n'a existat popor pe suprafața pământului fără credință în Dumnezeu sau în zei*. Au fost, este adevărat, — vorba Psalmistului — în toate timpurile *nebuni*, care au zis că *nu este Dumnezeu*, dar vocea lor a fost *izolată*, și ea, departe de a confirma părerea ateștilor, a celor ce neagă existența lui Dumnezeu, constituie, dimpotrivă, cea mai categorică mărturie despre credința universală în existența unei ființe mai înalte, care a făcut și conduce lumea, și pe care unii o numesc Dumnezeu, dela latinescul *Domine Deus*, alții o numesc Bog, alții Isten, Gott... sau Allah.

Istoria ne este martoră că pentru Români, pentru limba românească, pentru însăși *ființa* noastră etnică, Biserica ortodoxă a fost, dealungul veacurilor întunecate, *turn de scăpare și cetate de apărare* — vorba aceluiași Psalmist.

Dela retragerea legiunilor cu împăratul Aurelian la 274 — Dacia Traiană rămânând în mâinile lor de zi și noapte, s'a păstrat neatinsă co-

pradă tuturor Barbarilor, care s'au oprii aici, fiind atrași de bogățiile pământului, de munții de aur și de câmpiile mănăse ale Daciei Felix — Dacoromani sau străromânii au găsit în Biserica *singura* instituție în care și-au putut manifesta liber gândurile și credința, idealurile și năzuințele lor de popor de viață imperială, născuți în libertate și pentru libertate, pe toată întinderea pământului stăpânit odinioară de Burebista și Decabal.

Biserica — prin însăși numirea ei latinescă de *Basilică* — a reamintit strămoșilor noștri Dacoromani spiritul de *justiție și libertate* împărțit în incinta basilicelor romane, precum și gloria și strălucirea împăraților Romani și ai basileilor greco-romani din Roma veche și nouă, care până târziu în sec. XII-lea, începând cu Sf. Costantin cel Mare, Iustinian I, cu Vasile II Bulgaroctonul și sfârșind cu Comnenii, și-au *reafirmat* drepturile lor de stăpânire politică asupra *Daciei Malvensis* — cum s'a numit B-natul nostru în epoca romană.

Biserica a ancorat corabia sufletului românesc de malul mântuirii, și a purtat-o biruitoare pe deasupra valurilor spumegânde, ridicate de furtunile veacurilor, de poftete sălbatice ale năvălitorilor barbari și de persecuțiile sângeroase ale asupritorilor vremelnici, care au căutat să stingă lumina vieții unui popor, căruia Providența divină i-a hărăzit rolul de portar și *străjer* al civilizației greco-traco-romane la poarta orientală a Europei.

Când toate formele de organizare politică, când toate statele sau ducatele românești nord-dunărene au sucombat sub greutatea lovirilor nemiloase ale Barbarilor, singură Biserica rămas ca o *stâncă* neclintită și ca o *cetate* nebiruită în mijlocul valurilor turbate. În *naunțul* zidurilor ei sfinte, afumate de tămâia rugăciunilor de zi și noapte, s'a păstrat neatinsă co-

moara sfântă a sufletului românesc. Din fața sfintelor altare și cu binecuvântarea vlădicilor și preoților vor pleca voievozii, ducii și chenezii să conducă poporul român pe căile progresului și ale luminii.

Așa se explică venerația pe care aceștia, în timp de pace ca și în timp de războiu, o arătau fără făfărnicie, Bisericii și slujitorilor ei sfințiți. Din conștiința superioară religioasă a voievozilor români au răsărit acele capodopere de artă, biserici și mănăstiri, de pe tot întinsul țării, dela *Morisenă*, Conadal lui *Glad* și *Optum*, și până la nemuritoarele ctitorii ale *Basarabilor* și *Mușalinilor* din Țara Românească și Moldova.

Din credința conducătorilor, împletită până la contopire cu cea a țaranilor români, a răsărit acea forță invincibilă în timp de războiu și acea unitate spirituală creatoare de valori culturale din timp de pace, apreciate de străinii care au admirat, la fața locului, creațiile neîntrecute ale sufletului românesc, zămislite și realizate sub egida Bisericii, prin lucrarea și supravegherea directă a slujitorilor ei.

Edificiul superb al statului român întregit are, deci, la temelie sa, *credința voievozilor și a țaranilor români*, credința că Domnul Iisus Hristos este Fiul lui Dumnezeu și Mântuitorul lumii, credința că *Domnul ne-a fost scăparea din neam și până în neam*, — credința că până când Dumnezeu este cu noi nimeni nu poate unelti împotriva noastră. Cuvintele Mântuitorului: „*Turmă mică nu te teme că a binevoit Tatăl vostru să vă dea împărăția*“ (Luca, 12, 32), poporul român dreptcredincios le-a referit cu drept cuvânt la sine. Ca un luceafăr prin bezna veacurilor ele i-au luminat bolta vieții, ținându-i trează credința în aurora ce avea să răsară, la „plinierea vremii“ la orizontul nădejdilor lui.

În lumina acestor considerațiuni, răspunsul la întrebarea ce formează însuși titlul acestui articol, se impune dela sine în chip firesc. Mântuitorul a spus că „*orice pom bun face poame bune, iar pomul rău, face roade rele. Nu poate pomul bun să facă roade rele, nici pomul rău să facă roade bune. Pentru aceasta după roada lor îi veți cunoaște*“ (Matei, 7, 16-19). Fructele moralei superioare, ale culturii spirituale și ale armoniei sociale, rodite din belșug dealungul veacurilor de acest minunat pom — care este *Biserica ortodoxă* — constituie chezașia cea mai sigură că și în viitor acest pom nu va produce „spini sau ciulini“ (Matei, 7, 16), ci va rodi aceleași fructe delicioase, care vor *îndulci*, ca și în trecut, viața poporului român trudit.

A desconsidera acest pom este o *profanare*, iar a-l desrădăcina este o *crimă*, ce nu poate fi

iertată nici în veacul de acum nici în cel ce va să fie. A-l desconsidera este cu puțință oamenilor, dar a-l desrădăcina nu vor putea *nici porțile iadului*, pentru că rădăcinile lui sunt înfipte în *piatra* care este *Hristos* (Matei, 16, 18): „*Și cel ce va cădea peste piatra aceasta, se va sfărma, iar peste care va cădea ea, îl va zdrobi*“ (21, 44).

Acest pom nu va izbuti nicio putere omească să-l desrădăcineze, pentru că rădăcinile lui sunt adânc înfipte chiar în *inima* poporului român. Cine respectă și iubește poporul, va trebui să respecte și să iubească *tot* ceea ce inima acestuia a adorat și adoră. O icine vrea să aibe *inima* poporului, atunci să nu uite o singură clipă că inima acestui popor este de aproape 2000 de ani „*biserica lui Dumnezeu, și Duhul lui Dumnezeu locuște în ea*“ (I Cor., 3, 16). Sfânta Scriptură avertizează pe toți cei ce se apropie cu gând rău de Biserica întemeiată de Domnul Iisus: „*De va strica cineva biserica lui Dumnezeu, îl va strica pe acela Dumnezeu, căci sfântă este biserica lui Dumnezeu, care sunteți voi*“ (3, 17).

Un singur lucru este *posibil și necesar*, ca pomul acesta minunat să fie curățit de *omizi* și să i se elimine ramurile *uscate*, pentru ca *întinerit* și eliberat de paraziții care-i împiedecă dezvoltarea, să poată să dea și de-acum înainte întreaga măsură a potențialului său spiritual și moral, spre binele, fărâșirea și înălțarea poporului român.

Prot. Dr. Gh. Cotoșman

Ideile radical socialiste din veac. XVIII și XIX.

Preotul de astăzi, nu se poate mărgini, la o serie de acte pur tipiconale, căci înseamnă că închide ochii la nevoile și reformele sociale, care se nasc continuu.

Fără să intrăm în detalii de pastorație, vom reține, că fiecare preot, are armătura marilor principii de învățătură a Mântuitorului, din care ca dintr'o comoară, va scoate și va exploata cele nouă, pentru împrejurările și nevoile timpului.

De aci urmează, că preotului i-se cere *auz și vază fin*, privind multilateral, pentru a prinde fenomenele sociale și a interveni pretutindenea unde este nevoie de dânsul.

Forța și suportul preotului, consistă fără îndoială în *cultura sa*, mereu înprospătată și la curent cu toate reformele sociale.

Credința puternică în misiunea sa, susținută de o culturalizare activă îi va aduce deplină victorie.

Astăzi, mai ales, când frământările sociale se caracterizează, prin lupta între liberalism și radical socialism, amândouă curente luând poziție față de Biserica Mântuitorului, adică față de individul și comunitatea creștină, preotului i-se cere a le cunoaște și a lua atitudinea dictată de împrejurări.

De aceea, ne vom ocupa, de ideile radical socialiste arătând sumar, promotorii și intențiile lor în sec. al XVIII și XIX, cu gândul ca preoțimea să-i cunoască și să aibă elemente de orientare.

*

Până la revoluția franceză și îndeosebi 14 Iulie 1879 (dărâmarea Bastiliei) despre ideile socialiste s'a scris recomandându-se mijloace mai mult sau mai puțin științifice.

Revoluția franceză, marchează o nouă etapă în ideile despre reformele sociale, trecându-se la aplicarea practică, cum a făcut de pildă, *Robert Owen* în America.

Studii serioase despre viitoarele reforme socialiste se succedază într'un ritm mai accelerat, conform noilor cerințe de viață stabilite în magnifica hotărâre a reprezentanței Naționale franceze în cap. despre „drepturile omului”.

Morelly, se ocupă cu repartizarea egală a bunurilor, iar *Merly*, despre egalitatea economică. Mai radicali sunt *Babef* și *Brissot de Varville*, care lansează faimosul dicton „proprietatea nu este altceva decât un furt”.

Aceste studii, pe diferite compartimente și sectoare sociale, primesc, o formă mai precisă în lucrările lui *Saint Simon*.

Ideile sale principale sunt dezvoltate în lucrarea „*L'Organisateur*” (1819-1820). El vrea ca în locul *statului militarist*, să se întemeieze *statul industrial*. Obligativitatea serviciului militar, să se transforme în obligativitatea serviciului muncii, fiindcă munca asigură existența și este în geeneral baza bucuriilor. Politica, să fie înălțată la rangul unui adevărat studiu pentru toți.

Aceste principii le-a dezvoltat în alte două următoare lucrări principale.

„*Catechisme des Ludustriels*” (1823-1824) în care arată rolul clasei muncitoare, care trebuie să ocupe rolul politic social, al nobilimei, că monarhia, trebuie să se alieze cu pătura muncitorească, față de nobilime și burghezie.

„*Nouveau Christianisme* (1829), prin care arată că noua religie, trebuie să cultive dogma fundamentală a lui Hristos: „să iubești pe aproapele tău, ca pe tine însuși”.

Urmașii și discipolii lui S. Simon, au fost mai radicali. Astfel *Bazard*, cere suprimarea dreptului de succesiune, iar *Barthelemy Eufantin*, vine cu idei ultra radicale în chestiunea religioasă.

Mult mai radical vrea să rezolve problema socială *F. M. C. Prouvier*. Principiile cuprinse în cea mai însemnată a sa operă „*Traite des quatres mouvements*” (1808) sunt următoarele: firea omului este un tot armonic, dacă deci sunt greșeli și fricțiuni în societate, ele sunt a se căuta în deficiențele societății. Natura a creat pe om pentru plăceri, dar fiindcă fără muncă nu putem avea plăcere, munca însăși trebuie considerată plăcere. Pentru stimularea plăcerii în muncă, Fourier a conceput comunități de câte 1800-2000 membri, locuind în comun. În această comunitate, se organizează un complex de varietăți de muncă, astfel membrii comunității pot găsi după aptitudini și mai ales după plăcere orice muncă, fără obligațiunea să rămână permanent la această ori să se specializeze.

În această comunitate, fiecărui membru i se asigură un minimum de existență, beneficiind în acelaș timp și de venitul realizat din munca în comun, care se repartizează astfel: 5/12 parte muncitorilor manuali, 4/12 capitalului și 3/12 intelectualilor.

Loui Blanc, se ridică împotriva cumulației și a principiilor lui Fourier, cerând *dreptul la muncă*, iar statul să asigure existența celor care muncesc și ca o consecință, să impună *organizarea nuncii*. În acest scop, se organizează „atelierele naționale” în Franța în 1848; ele au dat greș, în lipsa unui program bine stabilit.

O încercare remarcabilă — în afara atelierelor naționale franceze — de a pune în practică principiile democratice, care frământau epoca, o face americanul *Robert Owen*. El susține că omul este din fire bun, și că este creat pentru plăceri și bucurii și dacă acest scop nu-i realizat, este vinovată educația și mediul social. Prin educație, se poate corecta și schimba caracterul unor oamenilor pe care mediul necultivat, la tăcut rău sau cu deficiențe. Educația prin urmare trebuie să fie exclusiv sarcina și dreptul statului. Owen, se ridică împotriva întreprinderilor particulare și cere comunizarea lor.

Somerii, să fie organizați de stat în comunități de câte 5000 persoane, cărora să li-se

asigure o muncă oarecare. Acest sistem îl numește „corporațiune mutuală“.

Fiind om bogat, organizează pe cont propriu o astfel de corporațiune mutuală, în Statul Indiana din America de Nord, botezându-o „New Harmony“. El face începuturile de ocrotire și asistență a muncitorilor.

Aceste începuturi frumoase, se prăbușeser, din cauze multiple, între care cea dintâi este *factorul om*.

Owgo, moare sărac și amărât, dar cu fanația credință, că viitorul va asigura ideile sale, atât de umanitariste.

Intr'un număr viitor, vom continua cu operele lui I. Karl Rabeias-Jagetzow, Ferd. Lassale, Karl Marx. Fr. Engels etc.

Pr. Tr. Constantin

Târnosirea bisericii de pe Semenici

Printre cabanele ridicate în ultimii ani pe muntele Semenici (1447 m.), Societatea U. D. R. a ridicat o frumoasă biserică.

Înălțându-și crucea spre cerul albastru, din apropierea celui mai înalt vârf al Semeniciului, bisericuța construită după planurile arhitectului Răureanu, în stilul vechilor noastre bisericuțe de lemn din Maramureșul voivodal, — domină înălțimile în mod impresionant.

6 August. Sărbătoarea: „Schimbarea la față“. Este ziua hramului acestei bisericuțe și conducerea Soc. U. D. R. a ținut ca încă anul acesta să o dea destinației sale.

Pentru târnosirea ei s'au făcut frumoase pregătiri, așa cum numai U. D. R. se pricepe și poate.

Încă din zori Semeniciul era animat de prezența a foarte mulți oaspeți și creștini veniți dela foarte mari depărtări în vederea slujbirii frumoasei biserici.

Autocamioane din Oravița și Reșița, arhipepline de oaspeți și coriști, urcau din greu drumul, care duce până sus la cabane și biserică.

Numărul celor prezenți a fost peste câteva mii. Niciodată Semeniciul n'a cunoscut o așa mare animație.

P. S. S. Părintele Episcop Veniamin sosise pe munte încă de seara, însoțit de P. C. consilier ref. Dr. M. Bănescu.

La ora 8 30 P. S. Sa este întâmpinată la aretul de triumf de litia preoților: Prot. Dr. N. Iorgovan-Bocșa, Pr. I. Câmpianu-Caransebeș, Pr. P. Popovici-Pataș, Pr. R. Suru-Bucoșnița, Pr. I. Ilică-Prilipeți, Pr. Al. Nicolici-Teregova, Pr. Gh. B. hoi-Statina, Pr. C. Cotârlea-Cuptoare, Pr. I. Terfăloagă-Târnova și diaconii S. Bătea-Oavița și D. Baloni-Caransebeș.

Însoțit de conducerea Soc. U. D. R. și mulțimea credincioșilor, P. S. Sa este condus cu litia la Biserică. Aci este întâmpinat cu crucea și Sf. Evanghelie de Pr. M. Manescu-Văling, ca ostentor pentru terminarea cu un ceas mai de vreme a noului lăcaș divin și de P. C. protopopii: V. Musta-Oravița, Dr. I. Ieremia-Reșița și Dr. I. Crețiu-Caransebeș.

Cac. Pr. M. Manescu, în cuvinte adânc simțite, patetic, arată P. S. Sale rostul pe aceste înălțimi a bisericiuței, strădaniile depuse pentru ridicarea frumosului lăcaș de închinare și înțelegerea cu adevărat creștină pe care a găsit-o tot timpul la conducerea Soc. U. D. R. și mai ales la Dl. Primdirector General Ing. Al. Popp, pentru construirea și terminarea lui.

În numele Soc. U. D. R., în absența Dlui Primdirector Gen. Ing. Al. Popp, nașul bisericii, rețnut la București de rezolvarea unor cauze urgente, vorbește cald, convingător, foarte frumos, Dl. Director Ing. Ion Moarcăș, despre gândurile de care a fost animată conducerea Soc., atunci când a hotărât construirea pe Semenici a unei bisericuțe.

Angajații Soc. ieșind din fumul fabricilor și din birouri cu sănătatea trupească zdruncinată și venind pe Semenici spre a-și reface sănătatea lor, Soc. a crezut că pe lângă sănătatea trupească e bine, ca aci, în mijlocul naturii, — unde omul, degajat de grijile cotidiene ale vieții, mai ușor se poate apropia de Dumnezeu, de Creatorul Său, — să le dea posibilitatea să-și refacă și sănătatea sufletească, fortificându-și credința în fața unui Sf. altar al bisericii străbune.

În numele Soc. U. D. R. pe care are deosebita cinste să o reprezinte, predă cheile acestei noi ctitorii a Soc., P. S. Sale, cu rugămintea de a o lua sub scutul și conducerea Sa, împărtășindu-i binecuvântarea arhierescă prin târnosirea ei.

Entuziasmat de cele auzite și văzute, cu căldura păstorului de suflete, care se vede înțeles și urmat în strădaniile Sale de mai bine pentru Biserica lui Hristos, P. S. Sa, exprimându-și bucuria împlinirii frumosului vis de acum trei ani, când a fost la sfințirea pietrei funda-

mentale, mulțumește Soc. U. D. R. pentru jertfele făcute și apelează ca și pe viitor să stea în ajutorul conducerii bisericești, pentru a putea consolida această biserică cu toate așezămintele de care mai este trebuință pentru a fi cu adevărat folositoare, vie.

Se începe apoi sfințirea apei și mărețul act al târnosirii și după aceea Sf. liturghie arhierască cu următorul sobor: Prot. Ic. Starv. R. Ancușa, Prot. V. Musta, Prot. Dr. N. Iorgovan, Prot. Dr. I. Ieremia, Prot. Dr. I. Crețiu, Prot. Dr. M. Bănescu, Pr. M. Mănescu, Pr. I. Câmpianu și diac. S. Bătea și D. Băloni.

La priceasnă, transfigurat, cu entuziasmul ce-l caracterizează, vovbește P. S. nostru Ierarch Veniamin, din fața unui nou lăcaș de închinare, ridicat în cuprinsul eparhiei Sale.

Intr'o substanțială cuvântare, arată ce este Biserica lui Hristos și cea a însemnat în viața neamului nostru și că numai prin Biserică se poate ajunge la o lume nouă, la un om nou, așa cum îl cer vremurile de mari prefaceri sociale pe care le trăim, — la pacea atât de mult așteptată de toate popoarele, la adevărata pace.

Vorbindu-se atât de mult despre *democrație*, ca singura soluție a salvării omenirii, atât de greu încercată de un războiu apocaliptic, P. S. Sa afirmă, că „Biserica noastră este cea mai democratică instituțiune, căci în fața Potirului euharistic nu este nici o deosebire între Rege și soldat, bogat și sărac, tânăr și bătrân, director sau simplu muncitor. Toți stau alături fără deosebire de rang social și vor fi judecați înaintea Tronului ceresc, numai după viața și faptele săvârșite“.

Intr'o altă ordine de idei vorbește despre *fericire*, după care aleargă atât de mult omul în această viață. „După cum atunci când plecăm la un drum lung sau la munte, ne luăm o *călăuză*, care să ne arate drumul către ținta pe care o avem, tot așa și în viață trebuie să ne luăm o călăuză, care nu poate fi alta decât Evanghelia lui Hristos, fără de care nu putem ajunge la limanul mântuirii și la *fericirea* dorită de fiecare.“

Pentru găsirea liniștii sufletești, a fericirii, a fost ridicată și Sf. biserică de pe Semenici. „Ridicarea ei în vârf de munte, este simbolică, este o dovadă în plus de înțelegerea și aprecierea ce se arată *credinței* în viața neamului, a cărui existență spirituală se leagă de credința în Dumnezeu și Mântuitorul Iisus Hristos. Se arată primatul spiritualității asupra materialismului tot mai pronunțat al zilelor noastre“.

„Această biserică — zice P. S. Sa — va rămâne un monument al credinței și ortodoxismului nostru strămoșesc, care dăinuiește de aproape 2000 de ani pe aceste plaiuri, care au fost și vor rămâne prin hărnicia și vrednicia noastră pururea românești“.

Transpiră din aceste cuvinte arhieresti, glasul plin de credință al Ierarhilor noștri de totdeauna, ca și iubirea de neam și glie și convingerea în biruința noastră de mâine și de totdeauna ca stăpână ai acestor plaiuri.

Mulțumind apoi în cuvinte adânc simțite Dlui Director General Ing. Al. Popp, nașilor și tuturor colaboratorilor săi ostentori la ridicarea frumosului lăcaș divin, ca și muncitorilor anonimi din munca și jertfa cărora s'a ridicat bisericuța de pe Semenici și tuturor donatorilor, P. S. Sa, se adresează cu cuvinte de părintească dragoste spre vrednicul său preot M. Mănescu, căruia pentru munca depusă într'u realizarea mărețului vis, de a se ridica și de pe Semenici, Crucea lui Hristos, spre înălțimile însoțite ale idealului creștin, îi împărtășește arhierasca binecuvântare, de a purta, în semn de distincție, *brâu roșu*, ca îndemn pentru continuarea în viitor cu și mai mult elan, a muncii de până acum.

Mulțumind Cuc-preoți care s'au obosit să vină până sus pe Semenici pentru ridicarea fastului mărețului act al târnosirii și tuturor celor prezenți, într'o atmosferă de pronunțată elevație sufletească, împărtășind arhieresti binecuvântări, P. S. Sa încheie cu cuvintele: „Doamne al puterilor fi cu noi!“

După terminarea Sf. liturghii s'a desvelit placa comemorativă a Sf. biserici, de către Dl. Ing. E. Bogăciu.

S'a făcut apoi Sfințirea unei frumoase Troițe din fața Sf. biserici, ridicată tot de Soc. U. D. R.

A urmat apoi masa, la cabana U. D. R. În timpul mesei a tostat pentru M. S. Regele Mihai I, ca și pentru conducerea Soc. U. D. R. P. S. Sa Episcopul nostru Veniamin, iar după aceea, au mai vorbit Prot. R. Ancușa cons. ref. eparhial, Dl. Eftimie Gherman, Dl. Ing. Pau Cocârlan, Prot. Dr. M. Bănescu și Pr. M. Mănescu.

La masă ca și la Sf. liturghie, a cântat foarte frumos, ridicând solemnitatea serbărilor, corul bis. ort. rom. din Reșița-Montană, condus cu deosebită pricepere de Dl. Prof. Răduț.

În asistență am remarcat prezența nașei sf. biserici D-na Evelina Ing. Al. Popp, D-na și Dl. Director Silvic Ing. I. Moarcăș, D-na și Dl. Dir. Dr. Gh. Vuc, D-na și Dl. subdir. Ing. I. Roescu,

D-na și Dl Procūrist Ing. C. Ferdeanu, D-na și Dl Procūrist Gh. Bogdan, D-na și Dl Ing. E. Bogaciu, D-na și Dl Dir. Gh. Molin, D-na și Dl Iordan, D-na și Dl Col. Gazi, Dnii Eltimie Gherman, Ing. P. Cocârlan, Ing. Bogdan, ziarist M. Velceleanu, etc...

A doua zi P. Sf. Sa cu suita sa reîntors la reședință.

Rap.

INFORMAȚII

Personale. P. Sf. Sa Episcopul nostru Veniamin a luat parte în ziua de 15 August a. c. la parastasul familiar din satul natal Arpătac (Araci), iar în 18 August a. c. a slujit Sf. Liturgie în biserica din Porumbacul de Jos (jud. Făgăraș), satul natal al tatălui său, predicând marelui mulțimi a credincioșilor despre credință și iubire.

În 21 August a. c. a slujit și predicat în biserica din Săliște (jud. Sibiu), cu ocazia unui serviciu pentru ploaie.

Cu aceste ocazii a împărțit credincioșilor cu cari s'a întreținut iconițe, cruciulițe și cărțițele de rugăciuni.

În 24 August a. c. a slujit la înmormântarea vrednicului protopop stavrofor și iubitului său prieten, Dr. Dumitru Borcia din Săliște (j. Sibiu) mort subit în etate de 69 ani la datorie.

Un nou cor în orașul nostru. De mult se simțea nevoia unui cor mai restrâns pe lângă cel al „Reuniunii de Cântări și Muzică” care deservește în acelaș timp și de cor catedral. Inițiativa există de mult, lansată de însuși P. Sfințitul nostru Episcop, care a simțit în nenumărate rânduri lipsa unui astfel de cor, chiar pentru trebuințele bisericii catedrale, în Duminicile de rând și în timpul când corul Reuniunii de Cântări nu poate cânta fiind fie în vacanță fie din alte motive.

S'a încercat în primăvară un cor format numai clericii din localitate, dar cum fiecare era fie profesor la Academia Teologică, fie profesor în învățământul secundar sau în administrația centrală și ca atare mereu ocupat, inițiativa a eșuat.

Coincidența fericită a făcut ca în orașul nostru să sosească din Rusia unde a fost prizonier mai mult timp Dl Gh. Dobrin, învățător, f. bun dirijor, dirijând în lagăr un cor, cunosând astfel bine muzica bisericească rusească. Îndată ce a sosit a înjghebat un dublu cvartet format din medici, avocați, profesori, clerici, etc. pregătind mai întâiu răspunsurile liturgice, din marii compozitori ruși: Vinogradov, Ciaikovsehi, Bortneanșchi, Lamakin, etc. Corul astfel bine instruat și-a oferit serviciile sfintei noastre biserici strămoșești. A debutat în biserica noastră catedrală, stârnind bucuria și satisfacția tuturor bunilor noștri credincioși.

Astăzi când libertatea religioasă e rău înțeleasă de mulți, făcându-se de unii sectari un prezelitism nepermis, în masele largi ale țaranilor noștri dela sate, corul cu membri puțini la număr, își oferă desinteresat puterea sa de muncă P. Sfinției Sale, și sf. noastre biserici drept măritoare, și este gata a se deplasa în orice comună unde se simte lipsă.

Dorim din suflet noului cor mult succes în ogorul Domnului.

O importantă descoperire arhiologică. Săptămâna trecută s'a descoperit în cadrul săpăturilor arheologice dela Celei, jud. Romanai, unde a fost cetatea Dacă și apoi Romano-Bizantină, Suceava, o importantă biserică creștină. Această biserică este cea mai veche din Dacia Traiană, datând din vremea împăratului Iustinian. Descoperirea este extrem de pretioasă pentru lămurirea începutul creștinismului la români. Săpăturile continuă.

Lupta contra secetei. Diferite regiuni ale țării noastre au fost bântuite de secetă, arzând astfel toată vegetația necesară hranei vitelor și a distrus recolta de porumb, care în primăvară se arăta atât de promițătoare.

În Moldova câmpiile sunt complet arse. Familii întregi au fost obligate să-și părăsească vetrele în căutare de hrană.

În multe regiuni ale țării s'au aprins și pădurile.

Este și aceasta o pedeapsă a Tatălui Crecș pentru multele noastre păcate.

Noul statut al funcționarilor publici a fost încheiat. Comisiunea însărcinată cu redactarea definitivă a statutului funcționarilor publici și-a încheiat lucrările.

Textul noului statut, în forma pe care i-a dat-o comisiunea dela Președinția Consiliului de Miniștri, urmează a fi examinat în ședința Consiliului de Miniștri și promulgat în Monitorul Oficial.

PARTEA OFICIALĂ

Notă oficială

No. 4089 B. B. 1946.

On. Minister al Cultelor Serviciul Statisticii, învită C. Preoți să completeze după modelul de mai jos fișa individuală și fișa parohială cu date precise și pe răspunderea personală, preotul paroh respectiv semnând și certificând exactitatea datelor.

Aceasta întrucât Ministerul vrea să aibă o situație exactă și definitivă cu privire la toate Cultele, situație care astăzi este mai necesară ca oricând.

Datele vor fi date precum urmează:

A. *Fișa personală.*

Numele și pronumele deserventului

Data nașterii (anul, luna, ziua)

Originea etnică

Funcția (preot paroh, ajutor, diacon, cântăreț)

Parohia

Județul

Eparchia

Data hirotonirii (sau a numirii în funcție)

Data și no. ord. de recunoaștere de către Minister

Studii și diplome

Numărul gradatțiilor

Situația familială (căsătorit, celibatar, divorțat, văduv, călugăr)

Numărul, numele și data nașterii copiilor

Situația militară

Alte funcțiuni avute (numele lor și decând și până când)

Distincțiuni

Scrieri personale

Transferări

Pedepse

Situația materială a slujitorului după declarația sa personală

Numele și pronumele soției înainte de căsătorie

Religia

Originea etnică

Funcțiuni la stat sau la particulari, instituția unde funcționează și de când funcționează.

B. Fișa parohială:

Parohia

Hramul

Bugetară, extrabugetară, subvenționată de particulari

Comuna

Județul

Eparhia

Numărul capilor de familie, cu act atestator din partea primăriei locale

Numărul sufletelor

Numele și pronumele slujitorilor bisericești

Alte culte și asociațiuni religioase existente, în raza parohiei (denumirea lor, numărul familiilor și al sufletelor)

Numărul credincioșilor, ortodocși trecuți la alte culte sau asociațiuni religioase și motivele trecerii.

Situația materială a Bisericii:

Locașuri de cult: Bisericele din parohie și filiale, cu o scurtă expunere a situației și istoricul lor.

Este cimitir confesional sau comunal.

Casă parohială: capacitatea și starea ei.

Terenuri bisericești: sesic, plus de sesie, modalitatea folosirii, alte terenuri.

Clădiri în afară de casa parohială.

Așezăminte bisericești diferite.

Biblioteca parohială: numărul cărților, numărul cititorilor, numărul volumelor citite anual, numele revistelor și al altor publicațiuni la care este abonată biblioteca parohială, dacă funcționează în casă sau cămin propriu, cărți vechi.

Obiecte vechi de artă: icoane vechi existente în tezaurul Bisericii sau în casele credincioșilor, vase sfinte, cruci de valoare, vestminte și starea lor, etc.

Toți C. Preoți din eparhia noastră vor răspunde la acest chestionar imediat, comunicând Consiliului eparhial prin of. protopopești până la 30 Septembrie a. c. datele cerute de On. Minister al Cultelor, Serviciul Statisticii.

Caransebeș, la 8 August 1946.

Consiliul eparhial

Nr. 3761 E. 1946.

Notă oficială

Spre știre și mai departe urmare, comunicăm că abonamentul Foii Diecezane, se fixează după cum urmează:

1. Pentru parohiile cl. I Lei 40.000

2. " " " " II Lei 30.000

3. Pentru par. cl. III și subclasă Lei 20.000

4. Abonați particulari . . Lei 15.000

Concurs de preot cl. I Lei 30.000

" " " " II Lei 25.000

" " " " III Lei 20.000

Concurs de protopop . . Lei 40.000

Publicațiunii 1 m² . . . Lei 100

Consiliul eparhial

NOTĂ OFICIALĂ

No. 5953 B. 1946.

În legătură cu ordinul nostru circular No. 946 B. 1946 din 4 Aprilie a. c. privitor la înființarea fondului eparhial de ajutorare, ne vedem îndrumați să luăm următoarele dispoziții:

Considerând că secerișul păioaselor este aproape de sfârșit și în curând va urma și secerișul celorlalte produse agricole, cucernicii Preoți, fiecare în parohia lui, vor proceda de îndată la începerea colectei, fiecare preot având să conducă colecta *personal*, fiind ajutat de către un epitrop și de câte un membru din Consiliul parohial.

După terminarea colectei și cel mult până la 1 Octombrie a. c., fiecare oficiu parohial va înainta Oficiului protopopesesc tabloul cuprinzând rezultatul colectei din comună, în care se va specifica daniile adunate și numele donatorilor, iar oficiile protopopești vor înainta aceste tablouri Consiliului eparhial, însoțite de un tablou gene-

ral rezumativ, **până cel mult la 15 Octombrie a. c.**

Preoții vor griji de depozitarea la un loc sigur a daniilor adunate, grijind tot odată de păstrarea în stare bună a acestora. — Daniile alterabile (poame, etc.) se vor valorifica la prețul zilei și prețul lor se va înainta în bani.

Ținem să atragem din nou atențiunea Cuc. Preoților parohiale asupra greutăților care au necesitat înființarea Fondului eparhial de ajutoare și asupra scopurilor frumoase și nobile ce se urmăresc prin înființarea și argumentarea lui. Nu ne îndoiți, că Cuc. Preoțime parohială va fi la înălțimea chemării sale și va stimula pe credincioși să contribuie cu ofrandele lor, fie cât de mici și sub orice formă, căci prin daniile lor vor șterge multe lacrimi și vor ajuta pe mulți năcăjiți și năpăstuiți și Domnul va binecuvânta și va răsplăti cu daturile sale cele bogate fapta lor frumoasă și nobilă. Acest ordin împreună cu cel cu No. 946/1946, preoții îl vor citi în sf. biserică înaintea poporului și vor apela, ca să-și dea obolul lor cu toată dragostea pentru acest nobil scop. Preoții să-și facă o datorie de conștiință în îndeplinirea acestei nobile inițiative caritative. Pentru porumb se va face o colecție separată.

Ceea ce P. On. Oficiul protopopesc va comunica tuturor Oficiilor parohiale din protopopiat spre confirmare și executare.

Caransebeș, din șed. cons. eparhial, ținută la 2 August 1946.

Episcop:
† **Veniamin**

Consilier referent:
Romul G. Ancușa

Nr. 4372 Es. 1946.

Notă oficială

Se pune în vedere tuturor Cuc. preoților din cuprinsul eparhiei noastre ca până la data de 15 Sept. a. c. toți cari primesc ajutorul familiar lunar ca adaus la salariul dela Stat, au a înainta direct consiliului eparhial următoarele acte necesare întocmirii fișei pentru distribuirea salariului prin „C. E. C.“

1. Până la vârsta de 16 ani, pentru toți, se va înainta extrasul de naștere eliberat de oficiul stării civile.

2. Pentru cei care au depășit vârsta de 16 ani și urmează o școală sau pregătire profesională se vor înainta următoarele acte:

- a) Extrasul de naștere dela oficiul stării civile;
- b) Certificat dela Primărie că copilul este în viață;
- c) Certificat de școlaritate sau dovada eliberată de patron.

3. Pentru cazurile de prelungire a ajutorului familiar până la vârsta de 25 ani și cari nu intră în categoria de mai sus, se vor înainta:

- a) Extras de naștere;
- b) Certificat dela Primărie că copilul este în viață;
- c) Certificat eliberat de organele fiscale că nu au venituri proprii mai mari lunare de Lei 1000, în localități rurale și 2000 în comune urbane;

4. I. r. pentru cazuri de infirmități pe toată viața se vor înainta:

a) Certificat medical eliberat de medicul primar sau de circumscripție;

b) Certificatul eliberat de organele fiscale pentru venituri proprii mai mici de Lei 1000, lunar în comune rurale și Lei 2000 în comune urbane.

Toți Cuc. preoții cari primesc ajutor familiar dela Stat, și nu vor înainta în termenul fixat documentele specificate mai sus, nu vor mai primi salariul prin C.E.C. până la înaintarea lor.

Caransebeș, la 26 August 1946.

Consiliul eparhial

Academia Teologică Ort. Română Caransebeș

Nr. 24 1946, 47.

Comunicat

Se aduce la cunoștința studenților interesați că colocviile restante încep în 23 Septembrie a. c.

Examenul anului I se ține în 26, iar examenul general I și II se ține în 27 Septembrie.

Înscrierile în Academie, cu toate actele în ordine, se fac la Rectorat în 27 și 28 Septembrie, iar deschiderea festivă a anului școlar se face în 29 Septembrie 1946.

Caransebeș, 24 August 1946.

Rectoratul

Aviz

Oficiile parohiale primind mai multe exemplare din acelaș număr al „Foi Diecezane“, sunt rugate a preda, pe viitor, numerile trimise în plus, preoților din parohie, conform hotărârii Ven. Cons. Eparhial, Secțiile unite, pe viitor, „Foaia Diecezană“, nu numai oficiilor parohiale, ci și fiecărui preot, personal.

Oficiile parohiale sunt rugate apoi a lua măsuri de trimiterea abonamentului pe adresa Casieriei eparhiale, atât pentru parohii, cât și cel personal al Cuc. Preoților, cât mai neîntârziat căci administrația „Foi Diecezane“ se luptă cu foarte mari greutăți materiale.

Convocare

Onorații membri ai „Societății de Cântări și Muzică“ din Caransebeș sunt convocați la

„ADUNAREA GENERALĂ“

care se va ține în 1 Septembrie a. c. la orele 5 p. m. la sediul societății.

COMITETUL